

CUỘC CHIẾN TÌM NGƯỜI KẾ NHIỆM VỊ TRÍ TỔNG GIÁM ĐỐC WTO

QUY TRÌNH BỔ NHIỆM TỔNG GIÁM ĐỐC WTO

(Nguồn: WTO)

Bước 1: Bất kỳ thành viên WTO nào cũng có thể đệ trình ứng cử viên cho vị trí tổng giám đốc WTO. Vào cuối thời gian đệ trình, danh sách ứng cử viên sẽ được công bố (từ 8/6 đến 8/7)

Bước 2: Ứng cử viên gặp mặt toàn bộ thành viên WTO để chia sẻ định hướng của họ khi được lãnh đạo WTO và trả lời các câu hỏi liên quan.

Vào ngày 14/5/2020, Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) thông báo rằng Tổng giám đốc hiện tại của tổ chức này - ông Roberto Azevedo sẽ kết thúc nhiệm kỳ của mình sớm hơn dự kiến một năm, từ ngày 31/8/2020, thay vì ngày 31/8/2021 theo đúng lộ trình. Cuộc đua giữa các nước thành viên WTO đang dần trở nên quyết liệt, để xem nước nào sẽ có ứng cử viên dành được chiếc ghế lãnh đạo của tổ chức thương mại lớn nhất thế giới hiện nay.

Ông Azevedo đã giữ vai trò Tổng giám đốc WTO kể từ năm 2013. Tuy rằng nhà ngoại giao người Brazil này công bố từ chức vì lý do cá nhân, nhưng nhiều nhà phân tích dự đoán có lẽ một phần không nhỏ nguyên nhân của quyết định đột ngột này đến từ sự bất đồng trong quan điểm của ông - người ủng hộ toàn cầu hóa và hợp tác thương mại quốc tế với xu thế bảo hộ thương mại đang lên hiện nay do chính quyền Tổng thống Mỹ Donald Trump dẫn đầu. Trong tuyên bố từ chức, ông Azevedo nhận định rằng WTO cần có những cải cách triệt để để theo kịp tốc độ thay đổi nhanh chóng của thương mại thế giới hiện nay, và một vị lãnh đạo mới là cần thiết để để xây dựng một WTO "hoàn toàn mới".

Sự kiện bất ngờ này đã làm các vấn đề của WTO ngày càng trở nên phức tạp, mà khó khăn trước mắt là phải sớm tìm ra người lãnh đạo mới cho tổ chức. Giai đoạn đề cử ứng viên

thay thế ông Azevedo chính thức bắt đầu từ ngày 8/6/2020, và người kế vị cần được quyết định trước khi ông rời đi vào cuối tháng 8, tức là tổng thời gian lựa chọn chỉ khoảng 3 tháng. Trong khi đó, quy trình tuyển chọn Tổng giám đốc WTO trước đây thường mất một khoảng thời gian trung bình là 9 tháng. Tính đến ngày 8/7/2020 đã có 8 nước là Mexico, Nigeria, Ai Cập, Moldova, Hàn Quốc, Kenya, Ả Rập Saudi và Anh chính thức đề xuất các ứng cử viên.

Người đứng đầu mới của WTO được kỳ vọng là sẽ có kỹ năng, mạng lưới và kinh nghiệm trong quan hệ thương mại quốc tế, có định hướng rõ ràng để giải quyết các khủng hoảng mà WTO đang gặp hiện nay. Nhưng trước khi phải đối mặt với các vấn đề từ WTO, thách thức lớn nhất của vị lãnh đạo WTO tương lai này là làm thế nào để dung hòa các mâu thuẫn và nhận được sự tán thành từ 164 Thành viên WTO, đặc biệt là ba "ông lớn" Mỹ, Trung Quốc và EU vốn đang có nhiều căng thẳng đối lập quan điểm với nhau.

Kịch bản có khả năng cao xảy ra sẽ là chưa thể tìm được người kế nhiệm ông Azevedo vào tháng 9. Khi đó, một Tổng giám đốc tạm thời sẽ được bổ nhiệm để điều phối tổ chức này trong giai đoạn tìm kiếm người đứng đầu tốt nhất dẫn dắt WTO trên con đường phát triển mới, và duy trì vai trò bảo vệ trật tự thương mại toàn cầu. ■

Bước 3: Một ủy ban được dẫn đầu bởi Hội đồng Lãnh đạo chung sẽ tham vấn các thành viên để đánh giá các lựa chọn của họ và chỉ ra ứng cử viên nào đạt được đồng thuận cao hơn. Một vài vòng sẽ được tổ chức để thu hẹp phạm vi ứng cử viên cho tới khi chỉ còn 1 cái tên.

Bước 4: Tên của ứng cử viên được đồng thuận nhiều nhất sẽ được giới thiệu tới các thành viên WTO.

Bước 5: Các thành viên WTO sẽ đưa ra quyết định cuối cùng và bổ nhiệm Tổng giám đốc mới